

Meziresortní komise VODA-SUCHO

záznam z 6. jednání výkonného výboru ze dne 14. 9. 2016 ve Výzkumném ústavu vodohospodářském T. G. Masaryka

Přítomni: viz prezenční listina

Jednání zahájil a přítomné přivítal spolupředseda Komise Mgr. Mark Rieder (VÚV TGM).

K bodu č. 1) programu jednání

“projednání připomínek k návrhu osnovy souhrnné Koncepce řešení problematiky sucha na území ČR a rozdělení kompetencí při její přípravě“

Mgr. Mark Rieder (VÚV TGM) informoval členy Komise, že poslední připomínky k návrhu osnovy Koncepce byly doručovány až do minulého týdne a požádal tajemníka RNDr. Tomáše Hrdinku, Ph.D., aby shrnul stávající stav.

RNDr. Tomáš Hrdinka, Ph.D. (VÚV TGM) poděkoval poradnímu orgánu za zaslání připomínek a sdělil, že obdržel připomínky a komentáře od 17 lidí. Ty následně všechny zapracoval do materiálu osnovy Koncepce. Nezpracované připomínky byly ponechány ve formě komentáře. V současné době je materiál připraven k odeslání výkonnému výboru, příp. poradnímu orgánu Komise.

Mgr. Mark Rieder (VÚV TGM) navrhl rozeslání materiálu osnovy Koncepce se zapracovanými připomínkami a požádal, aby každý do materiálu doplnil, k jakému bodu se hlásí, a které následně zpracuje, neboť řada bodů byla do materiálu doplněna v návaznosti na jednotlivé podněty.

Následně vyzval účastníky výkonného výboru k vypořádání zásadní připomínky týkající se názvu materiálu “Koncepce” obdržené od MŽP.

Jako zdůvodnění připomínky Ing. Linda Franková (MŽP) uvedla, že název “Koncepce”, vzhledem k úrovni podrobnosti, do které návrh osnovy materiálu šel, zcela neodpovídá. Mělo by se spíše jednat o “Akční plán” nebo “Program opatření”. Úroveň “Koncepce” je zcela něco jiného. Pokud by měl být materiál nazván “Koncepce”, pak je třeba změnit návrh osnovy oproti navrženému.

V následující diskusi byl projednán návrh MŽP, aby obsah a zpracování “Koncepce” nevytvářel překryv s Národním akčním plánem adaptace na změnu klimatu (dále jen “NAP”) Strategie přizpůsobení se změně klimatu v podmínkách ČR (“Adaptační strategie ČR”).

K tomuto návrhu se postupně vyjádřili členové Komise a z této diskuse lze shrnout, že “**Koncepce** ochrany před následky sucha pro území ČR s využitím realizovaných opatření” vládou uložená ministrům zemědělství a životního prostředí v usnesení vlády (dále jen “UV”) č. 620 ze dne 29. července 2015 bude zpracována a nelze ji odložit nebo měnit a lze diskutovat pouze nad úpravou osnovy.

Mgr. Ing. Petr Lapeška (MMR) navíc uvedl, že existují UV, které stanoví obsah střednědobých koncepcí. UV č. 10 ze dne 3. ledna 2001 schválená Metodika střednědobých koncepcí stanoví základní specifika koncepcí, jsou v ní uvedeny jak strategické cíle, tak jednotlivé úkoly a jejich naplňování včetně garantů a zdrojů plnění. Dále sdělil, že “Koncepce” se může překrývat s dalšími dokumenty a případné překryvy /duplicity s NAP lze řešit odkazem.

Spolupředsedající Mgr. Mark Rieder (VÚV TGM) shrnul, že materiálu bude ponechán název "Koncepce" a budeme pokračovat v přípravě a to tím spíše, že navržená osnova není v rozporu s podmínkami obsahu koncepcí dle MMR.

Tajemník rozešle upravený materiál návrhu osnovy "Koncepce" se zpracovanými připomínkami a jednotliví členové připraví a zašlou v domluveném termínu do 7. 10. 2016 svá vyjádření a návrhy změn spolu s vyznačením příslušných gescí zpracovatelů k jednotlivým bodům osnovy. Definitivní znění pro další práci /zpracování bude projednáno na příštím 7. jednání výkonného výboru meziresortní komise VODA-SUCHO (dále jen "jednání Komise"), které se uskuteční v druhé polovině října tohoto roku.

K bodu č. 2) programu jednání

"informace k připravovanému odečtu prací za rok 2016, vyplývajících z UV č. 620/2015".

Mgr. Mark Rieder (VÚV TGM) sdělil přítomným, že je třeba na tomto jednání domluvit postup, jakým způsobem budou sbírány tyto zpracované informace (odečet prací) o plnění úkolů za rok 2016 od jednotlivých gescně odpovědných resortů za plnění úkolů k následné přípravě souhrnného materiálu a pro možné prodiskutování stavu úplnosti na příštím jednání Komise, aby materiál mohl jít do dalších procesů (VPŘ, MPŘ).

Podle vyjádření zástupců MZe, RNDr. Pavla Punčocháře, CSc. a MŽP, Ing. Josefa Nistlera budou mít tyto resorty dle odsouhlaseného harmonogramu (viz záznam z 5. jednání Komise ze dne 15. 6. 2016) texty připraveny do konce září a odešlou je tajemníkům Komise k formálnímu uspořádání. Diskuse k nim proběhne rovněž na příštím jednání Komise.

K bodu č. 3) programu jednání

"různé"

O slovo se přihlásil spolupředseda komise Ing. Jiří Hladík, Ph.D. a RNDr. Petr Kubala.

Ing. Jiří Hladík, Ph.D. (VÚMOP) sdělil, že dne 2. 09. 2016 zaslal tajemníkovi Komise požadavek týkající se Správy státních hmotných rezerv (SSHR) s návrhem důležitosti účasti zástupce SSHR na jednání komise a projednání možnosti rozšíření členů výkonného výboru Komise o zástupce SSHR. Návrh SSHR Ing. Hladík, Ph.D. následně prezentoval: jedná se o řešení problému zajištění dostatečné rezervy pitné vody pro krizové stavy. SSHR mají uskladněny a k dispozici cisterny, úpravní vody a další vybavení pro případ krizových situací (živelné pohromy, teroristický útok apod.) SSHR má sice přednostní přístup ke zdrojům pitné vody na některých úpravárnách pitné vody, ale v případě větších výpadků, kontaminace vody apod. nemá žádné pohotovostní a zabezpečené zdroje PV. Obdobné je to, ale i v situaci, že v obci, která je zásobena jen zdrojem podzemní vody (studny, vrty) - voda dojde, tak SSHR na žádost sice přistaví /propůjčí obci cisterny, ale obvykle prázdné. Určitou vizí SSHM je, vytvoření několika hloubkových vrtů, které by měla ve své správě jako ostatní komodity a byly využity v krizových stavech pro zásobování obyvatelstva pitnou vodou. Skladování zásob balené pitné vody a její obměňování (dle Polska) se SSHM nezdá smysluplné. Ing. Jiří Hladík, Ph.D. dále sdělil, že SSHR zaslal návrh osnovy Koncepce pro možné uplatnění návrhů /doplnění.

Za přítomnosti ředitele Ing. Miloslava Nováka (SSHR) byl návrh o jmenování nového člena výkonného výboru komise jednomyslně přijat a RNDr. Tomáš Hrdinka, Ph.D. zajistí příslušné jmenovací dokumenty.

Ing. Miloslav Novák (SSHR) doplnil, že se seznámil s materiálem návrhu osnovy Koncepce a rád by spolupracoval na opatřeních (kde chybí propojenost) v návaznosti na způsob ochrany před dopady sucha i z hlediska možností rezerv.

RNDr. Pavel Punčochář, CSc. (MZe) upozornil, že existuje systém nouzového zásobování pitnou vodou, kdy každý provozovatel /společnost má mít pro období, kdy dojde k selhání stávajícího zdroje - zdroj záložní, anebo způsob, jak to nahradit.

Dále poznamenal, že skutečnost z loňského roku je následující: obyvatelé, kteří jsou v obcích připojeni na malý zdroj pitné vody, a on jim došel, tak to mnohdy ani nepostřehli. Provozovatelé vodu dováželi, však neumísťovali cisterny do ulic, ale zásobili vodou přímo vodojem. Informovanost obyvatel o problému obce s nedostatkem vody je mnohdy minimální.

Existuje nabídka MZe podpory propojení s většími a vydatnějšími zdroji vody přivaděčem, o investici však starostové obcí ve většině případů nemají zájem.

Otázkou ke zvážení je, zda v místech, kde dochází voda, v aglomeracích, které mají vlastní vodárenský zdroj pitné vody (obvykle vrt) a není tak vydatný, zda nahradit stávající režim návrhem SSHR. Neboť je třeba brát v úvahu, že v daných oblastech nebude z důvodu nedostatku vody možné vybudovat/zřídit záložní zdroj a je méně představitelné vodu po ČR rozvážet.

K připomínce Ing. Miloslav Novák uvedl, že v první fázi jde o prověření dosažitelnosti a dostatečnosti záložních zdrojů tak, aby pitná voda byla všude zabezpečena pro nouzovou situaci.

Doplnil také, že jejich záměrem je propojení se zákonem č. 241/2000 Sb., o hospodářských opatřeních pro krizové stavy a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, který dnes funguje v návaznosti na povodně. Obdobnou představu mají ve vztahu na sucho. Jde o respektování představ a systémů podle zákl. integrovaného systému dle shora uvedeného zákona pro zásobování obyvatel pitnou vodou.

O slovo se následně přihlásil RNDr. Petr Kubala (PVL) a přednesl doporučení MVDr. Vladimíra Marečka (Agroklastr Vysočina z.s.), který se na něj obrátil.

Požádal spolupředsedy Komise o součinnost, zda by mohli zprostředkovat setkání zástupců MMR, MZe, MŽP, VÚMOP, VÚV, Povodí s.p., kteří jsou členy Komise VODA-SUCHO se zástupci Agrární komory ČR, Agroklastru Vysočina z. s., krajů Vysočina, Zemědělského svazu ČR na téma vody.

Ing. Jiří Hladík, Ph.D. (VÚMOP) k danému sdělil, že předmětem podnětu pana MVDr. Vladimíra Marečka je "Komplexní řešení = environmentální Integrovaný program adaptace na změnu klimatu voda-půda". Původcem myšlenky jsou zemědělské podniky na Vysočině, které projednávaly záměr u hejtmana Kraje Vysočina MUDr. Jiřího Běhouňka. Jedná se o založení společného dotačního programu resortů (MZe, MŽP), který by zaváděl změny hospodaření zemědělců s ohledem ke zdrojům pitné i užitkové vody (Želivka, Jihlava, aj.). Ze změněných režimů by bylo možné vygenerování kompenzací zemědělcům za omezení aktivit k ochraně vodních zdrojů.

Členové Komise se danou záležitostí velmi vážně zabývali a důkladně ji projednali. Ing. Jiří Hladík, Ph.D. iniciativně přislíbil, že s Ing Marečkem zahájí spolupráci.

Závěrečným bodem bylo upozornění Ing. Marie Janečkové (MF), která zastupovala Ing. Miroslavu Mrkvičkovou (MF), že součástí materiálu Koncepce (uvedeno v předkládací zprávě, nebo úvodu) by měla být informace o výši vynaložených prostředků na přípravu Koncepce a z jakých zdrojů byly zavedeny. Vláda by měla být o těchto nákladech informována. MF bude předmětné vyžadovat a je třeba s tím počítat.

RNDr. Pavel Punčochář CSc. (MZe) potvrdil, že již při zpracování průběžné informace na jaře tohoto roku byla tato připomínka (jako zásadní) vznesena. Upozornil, že bude třeba vyžádat od MF způsob kalkulace nákladů na práce státních úředníků, neboť informace do vlády zpracovávají.

Mgr. Mark Rieder (VÚV TGM) požádal tajemníky komise o osobní projednání tohoto požadavku s MF Ing. Miroslavou Mrkvičkovou a vyjasnění způsobu kalkulace.

Mgr. Mark Rieder (VÚV TGM) ukončil jednání s tím, že opatření obsažená v dokumentu NAP se objeví v určité formě i v připravovaném návrhu koncepce tak, aby oba dokumenty byly propojeny.

Příští jednání Komise se uskuteční na konci měsíce října tohoto roku, tajemníci v dostatečném předstihu zašlou návrh termínu jednání.

Termíny:

- **konec září** – zaslání textů odečtu prací za rok 2016 tajemníkům Komise (bohdana.dudychova@mze.cz; tomas.hrdinka@vuvv.cz), kteří je následně formálně uspořádají a materiál připraví k projednání na příští 7. jednání výkonného výboru meziresortní komise VODA-SUCHO
- **do 7. 10. 2016** – zaslání vyjádření k upravenému návrhu osnovy “Koncepce ochrany před následky sucha pro území České republiky s využitím realizovaných opatření“ včetně příp. dalších připomínek a spolu s vyznačením zpracovatelů jednotlivých bodů osnovy (tajemníkům Komise)
- **polovina října** – tajemníci Komise osobně projednají požadavek MF (viz text výše) s Ing. Miroslavou Mrkvičkovou
- **27. 10. 2016** – termín 7. jednání meziresortní komise VODA-SUCHO

Zapsal: Ing. Bohdana Dudychová, tajemník komise, 27. 9. 2016